

Det skal ske ved en effektivisering af emballagehåndteringen i dagligvarehandelen gennem investeringer i nye modtagefaciliteter for genpåfyldelige plastflasker, der samtidig skal gøre det muligt at nedbringe omkostningerne til håndtering. Det kendte system, hvor udbyderen afregner panten for genpåfyldelig emballage direkte med butikken, videreføres uændret.

Forslaget skal for det andet sikre, at der om nødvendigt kan etableres et system til håndtering af alle former for engangsemballager til øl og læskedrikke, herunder forberedes et fuldt udbygget pantsystem for engangsemballager. Beredskabet for engangsemballager skal kunne tilvejebringes som led i effektiviseringen af dagligvarehandelens modtagefaciliteter i forhold til de eksisterende genpåfyldelige emballager.

For det tredje skal lovforslaget give mulighed for at forhandlere mv., men først og fremmest med sigte på dagligvarebutikker, kan få en økonomisk godtgørelse for håndteringen af øl og sodavandsemballage, som tages retur fra forbrugeren, så handelens faktiske lønomkostninger til - en effektiv - emballagesortering (delvis) kompenseres.

Det er hensigten med dette lovforslag som det fjerde at præcisere henholdsvis udbygge lovens bestemmelser med henblik på at administrationen, herunder fastsættelse og opkrævning af gebyrer, af et pant- og retursystem kan overlades producenter, importører og forhandlere eller disses selskaber mv.

Det er for det femte hensigten, at forslaget skal give mulighed for, at der for at sikre gennemførelse af effektiviseringen og et koordineret og fintmasket indsamlingsnet, tildeles et selskab en eneret til at opbygge og drive pant- og retursystemet for en tidsbegrænset periode. Dermed vil samtlige producenter og importører, grossister og andre, der sælger øl og sodavand til dagligvarehandelen, være forpligtet til at være tilsluttet, og herunder bidrage til de med systemet forbundne omkostninger efter et brugerbetalingsprincip.

Eneretten vil være tidsbegrænset for en periode på indtil 6 år. Det svarer til den tid, det må forventes at tage at etablere og finansiere en effektiv og fremtids-sikret infrastruktur for returtagning af emballager til øl og læskedrikke. Miljø- og energiministeren vil efter en 4 årig periode sende en redegørelse til Folketinget om erfaringerne med systemet med en vurdering af, hvordan systemet mest hensigtsmæssigt kan fungere efter enerettens udløb. Det vil i den forbindelse blive vurderet, om ordningen bør liberaliseres, hvis etableringen af eventuelle flere nye alternative pant- og retursystemer samlet set ikke kan forventes at medføre en forringelse af ordningen miljømæssigt eller for forbrugeren.

2. Hovedindholdet af forslaget og forholdet til gældende ret

2.1 De gældende bestemmelser om pant- og retursystemer m.v.

Miljøbeskyttelseslovens gældende bestemmelser om pant- og retursystemer for varer, produkter og emballager fremgår af lovens § 9 og § 9a.

§9 indeholder hjemmel for ministeren til at fastsætte nærmere regler om pant- og rabatordninger, herunder størrelsen på pant, mærkning af emballage og pligt for forhandlere til at returtagte emballage og være tilsluttet en pantordning. Ministeren kan overlade administrationen af en pantordning til producenter og forhandlere og kan, når ordningen dækker en væsentlig del af markedet, påbyde øvrige forhandlere og producenter at være tilsluttet ordningen.

Bestemmelsen svarer til pantbestemmelserne i den tidligere genanvendelseslov, som blev overført til miljøbeskyttelsesloven af 1991. Bestemmelsen indeholder ikke nærmere om de aktiviteter, som pantselskabet kan udøve, vilkårene herfor eller det offentliges kontrol med selskabet.

Tilslutningspligten til en privat ordning efter den gældende § 9 omfatter heller ikke importører af øl og læskedrikke. Det nærmere indhold af tilslutningspligten, navnlig det indbyrdes forhold mellem det selskab mv., der har fået overladt administrationen og udbyderne, er ikke nærmere beskrevet i loven.

Lovens § 9 a, der blev indsat ved lov nr. 477 af 30. juni 1993, indeholder hjemmel for ministeren til at forpligte producenter og importører til selv at tilbagetage varer og emballage mv., som de pågældende har markedsført og indsamle og bortskaffe disse. Der er tale om et såkaldt producentansvar, hvorefter ansvaret for indsamling og håndtering af den brugte emballage pålægges den enkelte producent. Ministeren kan som led i en producentansvarsordning fastsætte regler om, at tilbagetagning skal sikres ved indførelse af en pant- eller rabatordning. § 9a indeholder ikke bestemmelser om, at administrationen af en pant- og returordning kan henlægges til ét selskab eller en privat organisation og ej heller bestemmelser om tilslutningspligt for producenter og importører.

Hverken den gældende § 9 eller § 9a, eller lovens §§ 53 og 53a, der hjemler opkrævning af gebyrer på varer, produkter og emballager, indeholder hjemmel til at ministeren kan fastsætte regler om, at producenter og importører har pligt til at indbetale gebyr eller pant til et pant- og returselskab eller som led i administrationen pligt til at meddele selskabet oplysninger om salg og returtagning af emballage. Det synes endvidere tvivlsomt, om de gældende bestemmelser om